

"EDINOST"

značja dvakrat na reden, vsako tretjo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.— 4.50.—
za četr leta 1.50.— 2.25.—

Pošamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na narode brez priložene naročnine se upravičilo ne izplača.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je moč.

Pregled Tržaške okolice.

Predno so pridružili mestu lep del spodnje okolice, brojila je okolica 40.000 Slovencev. Rodom bili so ti vsi Slovenci, duhom pa jih je bila, žalibog, jedna polovica. Da je temu tako, pričajo zadnje volitve, pri katerih sta bila izvoljena ukljub vsem naporom dva slovenskemu življu protivna moža. Kar se ostalih štirih tiče, bila sta le dva izvoljena z veliko večino; pri drugih dveh kandidatih bilo je vprašanje: bosta ali ne?

Okolica je slovenska, da, ali tuji živelj je postavil že tako krepke korenine, da je vprašanje, če se jih bode moglo izruti. Res, da so se začeli naši okoličani zavedati, ali ne po celej okolici. Najžalostnejše je to, da tu pa tam vzplamte žarkim plamenom, kateri pa hitro vgasne — in zopet nastopi prejšnje apatično spanje.

Poglejmo po okolici, dā vidimo narodno njenje stanje. Veseljem gledamo barkovljansko predmestje. Barkovljani so se zbudili in lepo delujejo. Kaj pa naj rečemo o sosednji Greti? Da bi ne bila slavna vlada z razpuščenjem "Pro patria" posegla vmes, bila bi se ona popolnoma potujčila. Je-li pa zdaj konec nevarnosti? Žalibog, da se je tujstvo že tako utrdilo da je slišati iz slovenskih ust odveč italijanskega jezika. "Pro patria" je izginila, a ostal je njen duh, ki se bode utrjeval in širil pod magistratovem ščitom. Prekrbni magistrat, boj je se, da nebi otroci vseled razpuščenja društva popolnoma "podivljali" in celo morda zbežali v gozdove (katerih še nemamo!), prevzel je nalogu ranjke "Pro patria". Vničilo se je Propatriške žole, a glej, že je prišel zvest prijatelj na pomoč. Prejšnji otroški vrt "Pro patria" hoče prevzeti magistrat. Koliko bi bili na boljšem? "Pro patria" ali magistrat, magistrat ali "Pro patria", kdo

dvomi, da ni to eno in isto? Dá, slavna vlada je vničila "Pro patria", a v magistratovem otroškem vrtu na Greti gojil se bode le propatriški otroški duh. Potujevanju na Greti zamore priti v okom le odločno, narodno podjetje.

Kvarljivo je tudi italijansko pevsko društvo, ki se je ustanovilo že pred letom in je precej trdno. Jez temu narodnemu propadanju zamoreta postaviti le naša patrona. Ko se je sklenilo odpreti otroški vrt v okolici, hotelo se ga je napraviti na Greti, a radi pomanjkanja prostorov napravilo se ga je v Rojanu. S tem se ni Greti prav nič pomagalo. Da-si Rojan ni oddaljen, težavno je vendar, da bi 3 do 6 leten otrok hodil iz Grete v slovenski otroški vrt. Stariši nemajo časa, da bi otroke spremljali, ker gredo po svojih dnevnih opravilih. Jako umestno bi bilo, če bi se na Greti odpri nov otroški vrt. Na Greti je še večja nevarnost nego v Rojanu, kjer je precejšno število zavednih mož. V prvej vrsti mi je omeniti čestitega duhovstva. Kder je duhovstvo na našej strani, ni še take nevarnosti. Res je, da na Greti je težko debiti primernega stanovanja, ki bi bilo ravno v središči. Vendar naj se slavni odbor potruditi; mogoče, da mu bodo sedaj sreča mila. Ne straši se stroškov: potreba in nevarnost sta silna.

Ozrimo se na nasprotno stran okolice. Tu zapazimo, da je sv. Ivan z malo izjemo povsem naroden. Zgornja okolica je še vedno slovenska. Se ve da bi bilo sramotno, ako bi se i tam vkorenili odpadništvo. Prosek je cvet narodnega delovanja, a Križ začne že šepati. Šola in duhovstvo nista posebno naklonjena narodnemu razvijanju in kder se ne družita ta dva faktorja z narodno stranko, tam je pač žalostno.

Na Općinah, da-si je mnogo slo-

venske inteligence, je bilo do zadnjega časa vse mrtvo v narodnem pogledu in če je bil izvoljen v onem okraju neneroden poslanec morajo vsklikniti Openci: "Mea culpa!" Upamo pa, da jih je skušnja izčela in da v bodoče jih ne bodo preslepile sladke besede, prazne obljube in da bodo povoljno napredovali. Ker je tam primeroma dosti inteligence, bilo bi jako umestno, da bi ustanovili kako narodno društvo, kakor so je imeli in "illo tempore". Kar se je reklo o Općinah, velja z malo izjemo i za Bazovico. Tudi tu je dovolj razumnih mož in vendar se o Bazovčanah prav redko kaj sliši.

V kratkih potezah smo narisali narodno stanje okolice, ki vsaj deloma nastopa aktivno. Je-li to pa celo naša okolica? Piše se in govori več ali manj o tem ali onem okraji, kdo se pa spomni I. in II. okraja?

"Bridka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine".

Dá, mora nas prečiniti bridka žalost, ko pogledamo v kraljestvo mogočnega irredentarja in v sosedni okraj. Povsod vstanovljajo društva, priejajo veselice, napravljajo izlete: kdo pa se spomni one strani? In vendar so oni kraji okoličanski, tedaj slovenski in po tem takem naši. Ona predmestja so najbolj obljudena v našej okolici, umljivo je tedaj, da se je ne sme zanemarjati. Do sedaj se jih ni nihče spomnil, izvzemši časom volitev. Če prevladuje tam italijanski duh, moramo to pripisati sebi. Ljudje nemajo narodnih voditeljev, nemajo probuditeljev; nobenega ni, ki bi je spodbujal za narodno delovanje; nasprotno: imajo take, ki jih pribavijo za italijansko stranko. Hočemo tedaj zameriti, če se priprosto ljudstvo podaja v tuji jarem, če gine in mrči narodnost? V enakem položaju bi bili i drugi deli naše okolice, ako ne bi imeli zavednih

mož, ki bi je spodbujali k narodnemu delovanju.

Tudi v Škedenji nesmo dosti na boljšem; učiteljstvo in duhovstvo sta nam zakleti sovražnika. In ljudstvo? Navduši se in vzplamti za narodno idejo — a bliskom se ohladi in nastopi neutralno stanje.

Pač bi lahko Škedenjci mnogo naredili, ako bi oni, ki se pričevajo navdušenim narodnjakom, vstrajno delovali ter s svojim izgledom vplivali na narod ter ga krepili v vstrajnosti.

Poglejmo še v sv. Marijo Magdaleno zgorajo in spodnjo in v Ročol, ki so močan jez v sovražnikovej roki. Povsod se napravljajo shodi, zakaj se ne gre nikdar tja? Misiliti ne smem, da bi bil strah, ki bi to branil, — strah pred tujo, ali bolje: potujčeno pestjo?! In vendar se to zanemarjanje v obče tolmači kot posledico — strahu. Zato opozarjam naše vrle "Sokole", da se osokole ter večkrat izlete v potujčeno gnezdo in vzbujajo speče ljudstvo. Videli bodo, da se bodo začeli i tam zavedati. Če bodo pustili ona okraja popolnoma v nemar, izgubljena sta za nas, ker sta že tako blizu propadu. Obračamo se tedaj do vrlih mož, ki so si naložili težavo nalogu, oteti vsaj okolico iz tujih rok, da bi začeli se zanimati in delovati za one kraje. Se ve da bodo delo "trda kost", ki se ne bode dala tako hitro oglodati in marsikatera psovka bode priletelna in morda tudi kaka pest zagrozila. A to nas ne sme vstrasti. Vsak začetek je težaven. Glavno je, da se začetkom ne omaga in da se začetek krepko prekorači. Ko smo enkrat položili prvi kamen, postavljal se bode druge ložje. Delo je res težavno, a dovršili je bodemo, ako kažemo trdno voljo. Zato: "Dela ne vstrati se, Moč neizmerna je sklep".

Boris.

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Na porobku stare vrbe sem sedel, katero je bil oni dan vihar podrl, in premišljeval — minljivost tega sveta, potem pa sem vstal, ozrl so po grčavem štoru, ki je ležal na tleh, ter dejal sam pri sebi: Tudi tebe bo podrl "vihar", in "ježal boš kakor leži ta klada.... in odšel sem dalje s svojo — Nirvana lenobe in nič nesem misil.

Uprav Nirvana lenobe bila je pa tudi kriva, da Vam pride to pismo teden pozneje v roke, a bo zagledalo tudi teden pozneje beli na dan, nego bi bilo, da sem mislil nanje; tako je pa nesem niti pisal, a tudi nesem nanje misil! Toda to me ne moti, da bi danes ne nadaljeval, o čemur sem bil zadnjokrat stoprav pričel — pisati namreč; in pa o čem drugzem, bi dejal, budem tudi pisal.

Letošnje jeseni stanovitno lepo vrème dela vso čast svojemu programu, in jaz sem je vesel bolj nego marsikatere prejnih: ne morda samo zbog tega, ker se je vršil v tej jeseni politično za nas Slovence toli važen shod slovenskih poslancev, in pa zaradi tega, ker je napravil Falb s svojim prorokovanjem o kritičnih dneh kri-

tieno eminenten fiasco, nego zanima me desti bolj letošnje jeseni nekritično vreme zato, ker živim "v nadi", da bodeva mida, gospod urednik, pila letos izborno vino kakor že dolgo ne poprej, če je ne bodo "krstili" poprej krčmarji — katerim je več za "gschäft" nego za poštenost in značaj — predno je "krati" sv. Martin, kateremu jaz dosti več zaupam, nego ne-katerim krčmarjem!...

Letošnja jesen je pa še v nekem drugem oziru zanimiva. Nemški in nemškutarski uradniki Celovškega magistrata se bodo pred ko ne še v tej jeseni moralni pričeti učili slovensčine, dočim so znali sedaj le "v nemščici uradovati, a tudi "gründlich" lagati, in da bodo "gründlich" behandelt und instruirt", za to bodo skrbel že upravni sodni dvor na Dunaji; jaz pa dam onemu ali družemu na razpolago en iztis slovenske slovnice in pa berila za prvi razred ljudskih šol, ker se mi za prvece zdi najbolj umesten ta duševni pripomoček za Celovško "Inteligenc und Capital" — kolikor ju obsegata velikonemško parfumirano obzidje tega koroškega magistrata.

Kmalu za to posadko pangermanskih idealov pride pa na vrsto naša kočevska citadela ob dolensko-hrvatskej meji . . . kjer sta voditelja kočevsko-nemški mu "generalstab" znani dr. Burger, ondotni

notar, in pa e. kr. okr. zdravnik dr. Hermann Linhart, (brat ljublj. učit. pripravnice prof. V. Linharta, ki izdaje "Deutscher Kalender" za kranjske Nemce in nemškutare). Tudi tam dolni okoli obal "Rinže" vrše se že v šolskih sobah germanizacijski naskoki, katere bo treba pričeti že zdaj "temeljito" odbijati, inače bode prepozno; jaz bi torej svetoval našim merodajnim možem "gori", da uduše prej ko mogoče gada (nemškega) ki ga na naših narodnih prsih lepo otročje-naivno gojimo tam — "doli"! Sapienti sat!

Mojemu prijatelju-kolegu "iz zavedne, Notranjske" pa, ki je posal svoje jesensko-naivno pismo v Trst in je adresiral na Vaše ime, g. urednik, mesto da bi bil napravil adreso v Gorico, ne budem nič odgovoril, nego prijateljski mu svetujem in šepečem poluglasno na uho, naj běre zadnja dva zvezka "Rimskega Katolika" . . . a ne zamudi prebrati tudi odgovora dra. Tomaža Romiha iz dotičnih števil "Slov. Nareda", in jaz sem mu porok, da ga zapusti na mah naivnost, s katero nečeva opraviti imeti ni Vi gosp. urednik, a tudi ne Vaš radikalno podlistkarski

Gadobér.

* Morda nateri tamkaj na proizvod svoje fantazije — "Schulmeisterblatt".

Oglasni in oznanila se račune po 8 nrovin v petitu; za naslove z debelimi črkami se pišejo prostor, kolikor bi obseglo navadnih vrste.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošljajo uredništvu v ulici Carinthia 25. Vsak pismo mora biti frankovan, ker nefrankovanata se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carinthia 28. Odprete reklamacije so prosti poštnini.

V edinost je moč.

Vedomec jo tlači.

Spisal P. M.

(Konec.)

"Jeronč, vstopil!" reče hladno Minka in stopi prva v hišo. Se stene vzame kluč in zgne in zgine v podzemljsko klet, od koder prinese vrč domačega vincea. Postavivā je na mizo, reče komaj hišni prag prestopivšemu Jeronču: "Sedi in vzemi!" ter položi še hlebec na mizo.

Jeronč molča uboga, a le prvemu delu: séde namreč, a piti noče. Molčita zopet oba.

"Čemu si prišel, Jeronč?" — vpraša Minka z glasom, koji priča, da jejo je položaj deloma nejasen, deloma nevšečen.

"Nezvesta!" — vzlikne Jeronč, "hinkavka!" doda čez nekoliko časa. Oči mu blišče. Strast ga muči. Komaj se premaguje.

"Kako mi moreš kaj tacega očitati? Vsaj si mi sam pisati ukazal, da ne moraš več za me, ker dvojiš nad mojo resnično ljubeznijo!"

"Kaaj?" — zategneno-bobneče vpraša Jeronč in bliskoviti očesi svoji upre v Minko.

"Menda ti je moj gospodar pisaril, pisava je vsaj jednaka; vprašala ga nesem po tem, sam pa mi ni tudi ničesar pravil. Pri vojakih je bil baš tam, kjer ti."

Jeronču se odpreti očesi. Spozna pre-

Iz deželnega zbora Isterskega.

Iz Poreča, 16. oktobra. (Izv. dopis).

Kadi se, dima je polno, govorjenja pa še več! Stranke se cepijo in same ne vedo, kam in kako. V slovanskem taboru vlada mir in odločnost, ako bode treba, tudi do skrajnosti. Naši zastopniki so enih misli in istega principa, to je principa zahtevanja onih pravic, katere se tičejo ravnoopravnosti našega, nad 14.000 duš broječega, povsem zanemarjenega in tlačenega naroda. Da se temu bornemu in skoro zadušenemu ljudstvu pridobi, kar mu gre po naravskoj in božjaj pravici, se ne bode odjenjalo. Temu poklicu so naši zastopniki veči; to jim je vzor njih delovanja v sedanjem zasedanju. — V taboru talijanskem vre pa nekako, kakor da bi sami zastopniki prav za prav ne vedeli, kako se ravnati. Saj se jim tudi ne čudimo! Preplašeni so po dogodkih, ki so se jim pojavili v administrativnem obziru in preplašeni so tudi, ker ne vedo, kako se ponašati pri verifikacijah istih kolegov, katere so vslani po zaslepljenosti iz tabora sv. Frančiška zapodili.

Denarno stanje, deželni zaklad je v stiski, naj g. Campitelli preludira, kakor mu je drago. Lehko je deželnemu glavarju govoriti, da deželni odbor nema nobene krivice, ako je grof Rigo pokradel 83 tisoč goldinarjev deželnemu zakladu. Lehko mu je povdarjati, da dežela ne bode zavolj tega čisto nič trpela. Kdor pa tacim zatrjevanjem kaj veruje, mora pač le sam g. Campitelli biti. Gospod doktor je dosti star in bi moral to tudi sam spoznati. Ali ker tega noči, potem ni čuda, da ne ve, da se je deželnim dokladom že dve od sto naložilo, ne da bi vedeli, čemu in od kod ta naložba davkoplačevalcem. Gosp. Mate Campitelli pa tudi ne vidi, da gospodje zastopnici njegove stranke sami pomajajo z glavami, poslušajoči njega preludij. Kdo pa verjame g. deželnemu glavarju, trdečemu, da ne bode treba vrniti v zaklad, kar se je iz njega vkradlo? Ali g. dr. Campitelli res misli, da ima pred seboj same bedake?

K tej stvari bi mi dali poslanec praktičen nasvet: doklad ne odobriti, ako vidijo, da so v dotiki s pomanjkljajem, provzročenim po kradbi 83000 goldinarjev. Gosp. Campitelli naj stvar sam poravnava, ko že zatrjuje, da ne bode dežela radi rečene tativne ničesa trpela. Vprašajo naj ga, ali so se res dosedanje deželne davkarške doklade za 2% povekšale, pojasni naj, v katero rubriko je vsteti najnoviji povišek dokladom. Gospoda imajo

varo. Grozna kletev mu uide, kakoršna se ni ušla njegovim ustnicam. Minka trepeče od strahu. Molčita oba. Jeronē ves spremenjen sedi na stolu, kakor pribit. Minka v resnici se ga boji.

„Jeronē! izpij, pa pojdi z Bogom! Bog ne daj, da te dobi pri nas moj mož. Zdaj pa zdaj mora priti. Ubogaj me za pet ran kriščevih!“ — vzduhuje in prosi vsa bleda Minka.

Jeronē se trese od jeze. Brez besedice v odgovor, prime vrč, vlije vino v sé in brez slovesa zdirja iz hiše.

Minka stopi čez nekoliko trenutkov na prag in na stopnice in gleda tja gori po cesti za odhajajočim Jeronēm. Solze je zalijo lepi očesci. Predpasnikom si jih obriše in zopet zgne v hišo.

* * *

Po noči pa od zdaj naprej ni imela več miru. Ne more kragulja odgnati, ki kljuje sreč od zore do mraka od mraka do dne. Spati ne more, vse je tišči. Domača zdravila ne pomagajo. „V edomec jo tlači!“ — govore stare ženice. Opravila so imele mnogo pri bogatej županji. Vse, kar je katera starih babnic povedala, moralo se je poskušati. A vse zaman! Celo staroverskega duhovnika iz Trsta so poklicali k Minki, da jej prezene „vedomec“, a tudi zastonj.

Minka pa ni verovala govorjenju o

lepe besede v tolažbo; škoda le, da niso osnovane.

Druga struna se pa nateza med poslanci talijanske stranke, ki je že tako napeta, da se misli, da skor razpoči in celo stranko razruši. Struna ta je vprašanje, ali se imati izvoliti prof. Mandič in dra. Stangerja potrditi, ali ju pa iz doma sv. Frančiška zapoditi, od koder sta prišla. Stranka mladih ni prav jedina in ona starih je v stvari tudi omahljiva. Izmed transingentov in intransingentov se je o tej zadevi napravila čisto nova stranka; udje te stranke sicer nočajo popuščati principov prvotne svoje stranke, a so vendar zato, da se volitvi omenjenih gospodov odobriti. Boje se namreč skrajnih pogubnih posledic in teh bi se radi ubranili. Pri vsem tem pa tudi vedo, da se cela talijanska stranka le smeši in ob zaupanje spravlja, ako ne bi hotela pripoznati zakonitosti volitev Stangerja i Mandiča; druga autokratična stranka pa neče na noben način odstopiti od lanjskega nezaslišanega ravnanja in tirja: „ven žnjima!“ in sicer za to, ker je Mandič urednik „Naše Sloge“ in proganja, zvest programu svojega lista, krvičnosti in nezakonitosti talijanskega elementa in — ker je Stanger bil voljen proti volji italijanašev in proti njih kandidatu. — O g. Jenku se stranke ne menijo čisto nič, ker so v sporazumu z globim Campitellijem, kateri ni slišal odpovedi Podgradskega župana od deželnega poslantva in ker radi strankarske kratkovidnosti ni razumel odpovednega lista g. Jenka. — Naj delajo gospodje Talijani, kakor se jim poljubi; samo naj pazijo na posledice, katere jim morajo postati osodepolne. Sit modus in rebus! Et quidquid agis, sapienter agas et respice finem. Več jim pač ne moremo reči za zdaj.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Na Dunajskej borzi raztrzili so bili pred par dnevi senzacijonalno vest, da je grof Tassoff podal svojo de-misijo. Vest ta zdela se nam, je vsaj za trenotek, neverjetna in smatrali smo jo takoj za običajni manever drzne borzne špekulacije. Mogoče pa je tudi, da je imela rečena vest resnejšo podlogo in da je res izvirala iz vladnih krogov samih. Ne menimo sicer, da grof Tassoff momentanno res misli na odstop, ali vzrok širjenju te vesti bil je mogoče ves drugi: hoteli so morda Čehemalo ostrašiti.

„vedomci“, ampak vedela je sama, da jo hodi ranjki Jeronē strašit in celo tlačit.

Šel je namreč s tega sveta brez božje popotnice ono noč, ko je bil prišel domov iz Dolenjega polja. Prikazal se je, da je bil ono noč in potem vedno ob istej uri ter je provzročeval strahu in bolečin v obilici.

Možu svojemu tega ni povedala in tudi drugej živej duši ne. Dajala je za sv. maše, a tudi to ni pomagalo.

Sreča, mir in ljubeznjivost je izginila malo po malem iz Podgrivnikarjeve hiše. Minka ni ljubila več tako srčno svojega moža. On tudi ni maral preveč za bolečavo ženico, koja mu še po noči ne da miru.

Smrt se oglaši čez dvajset let, a ne pri bolehavej Minki, ampak pri krepkem moži njenem, kateri se je vdajal malo po malem raznim nerednostim, posebno pijači.

Umirajočemu možu pove Minka pravi vzrok strahu svojega in mu naznani tudi, da vso njegovo zvijačo, s katero jo je dobil za ženo — radi bogatstva . . .

Zadnja beseda njegova je bila: „Minka, odpusti mi!“ —

„Prosi odpuščenja mojega Jeronēa — odgovori umirajočemu možu ter se zgrudi na tla . . .

Priča temu prizoru je bilo mnogo znancev Podgrivnikarjevih.

Po noči pa je odslej Minka imela mir.

da bi vendar privolili v dogovorjeno česko-nemško spravo, toli zažljeno od vlade in od — Nemcev. In Nemci vedo dobro, zakaj da tako pritiskajo, da se „sprava“ čimpreje dovrši, kajti dobiček bil bi le na njih strani. Narod češki pa to dobro ve in zato se brani z vsemi štirimi te sprave. Ves kritični položaj pojasnujo nam besede staročeške „Politike“ v poročilu o IX. deželnozborski seji: „Potrtimi čutstvi in po težkih skrbih mučenim srecem pričakuje narod češki odločitev, a katero naj bi deželni zbor pojasnil zmedeni politički položaj. Narod češki si je dobro v sveti velikih žrtev, ki jih je doprinesel dinastiji, državi in na korist mirnega skupnega življenja z nemškimi svojimi rojaki; ali v sveti si je tudi svoje časti in svoje vrednosti in ljubosumno mora paziti na to, da se čuvajo njega svete pravice. Zahtevati mora, da spoštujejo njega nežne čutstva in njega čast; osigurati si mora svojo bodočnost. Ali sedaj mu stiska prsi bojazen — kdo bi mogel to tajiti? — da bi se mogli dotakniti teh njeg a pravie in čuvste v; da pa ne zdvoji, podpira ga ne le vera v previdnost in rodoljubje njega zastopnikov, ampak tudi nuda na razsodnost in pravicoljubje vseh družih činiteljev, od katerih sme vsej pravici pričakovati, da ne bodo zahlevi in tudi ne dovolili, da bi žrtve, ki jih tirajo, prekoracle meje onega, kar moremo prenašati in da bi se podkopal najbitnejši pogoji njega obstoja. Taka so torej čutstva, s katerimi sledi narod češki kritičnim korakom deželnega zborna.

„Politik“ se torej zanaša na previdnost in pravicoljubje vseh činiteljev. Na katere činitelje misli pri tem staročeški list, je jasno, tod bojimo se, da se hudovara. Ali je ni še skušnja izučila? Upravi činitelji hoteli bi Nemcem pripomoči do sijajnega uspeha. Češkim voditeljem ne preostaje drugač, nego da iščo pomoči v narodu same. Rečena seja posvečena je bila formalnostim in pa katastrofi, ki je zadela deželo češko po povodnji. Z ozirom na „spravo“ je bila zanimiva le prošnja kneza Karla Schwarzenberga za šesttedenski dopust. Obče je menenje, da knez le zato prosi za dopust, ker noč glasovati za spravne predloge. Menenje to potrjuje tudi okolnost, da je mnogo nemških poslancev glasovalo proti dovoljenju naprošenega dopusta.

V deželnega zborna Nižje-Avstrijskega 3. seji grajal je dr. Lueger provokatorično postopanje policije ob volitvah. Postopanje da je bilo tako, da je bilo videti, kakor bi policija želela, da se živo ljudstvo popade. Namestnik, grof Klemannseg je seveda protestoval proti takemu sumničenju. Potem so potrdili vse Dunajskie volitve. V tem deželnem zboru bode najvažnejše obravnavanje o združenju predmetij z mestom Dunajskim. Vsakako stvar ne bude šla tako gladko, kakor si žele vladni krogci. —

V Štajerskem deželnem zboru izjavil se je deželni glavar, da glede odprave okrajnih zastopov deželnemu odboru ni mogoč že v tem zasedanju staviti primernih predlogov, ker treba obilo pozvedovanj.

V deželnem zboru Dalmatinskega obžaloval je deželni glavar, da vprašanje zvezne Dalmacije z monarhijo po kakej ženici še ni dozorelo; veseli ga pa, da se je osnovalo obilo podjetij za prevažanja po morju, kakor ga tudi veseli, da se nasadi tobaka po deželi lepo širijo. Obžaluje odstop namestnika Blažekoviča in izraža uverjenje, da je po imenovanju novega namestnika, F. M. L. Davida, usoda dežele v dobrih rokah.

V deželnem zboru Galiskem zagotovil je novi deželni maršal Rusinom, da će čuvati njih narodne interese in da ni pozabil, da so njega dedje govorili rusinski. — Če le res ni pozabil!

Vnjanje države.

Kakor poroča „Pol. Corr.“, sestavila se je po ukazu Ruskega ministra

stva za komunikacije posebna tehnička komisija, katero nalog je, sestaviti vse potrebne načrte za gradnjo strategijskih železnic.

Italijanska vlada pritožila se je pri Španjski vladi, ker so nekateri govorniki na katoliškem shodu v Saragosu hudo govorili proti Italiji in nje kralju. Španjski minister, vojvoda Tetuanski, obiskal je na to italijanskega poslanika v Madridu ter izrekel v imenu Španjske vlade obžalovanje na tem dogodku. Minister je zagotovil, da hoče v bodoče energetično postopati, da se ne prigode več slični slučaji.

V Francoskej zbornici poslancev hoče poslanec Maujan staviti predlog, da volilci smejo odstaviti svojega poslancev. Ako namreč zahteva četrtna vpisanih volilcev, moral bi dotični poslanec položiti svoj mandat. Predlog ta je — to se vidi na prvi pogled — jako neumesten, kajti proučeval bi, ako zadobi postavno moč, večne agitacije po deželi in dovel tudi ves konstitucionalizem ad absurdum. Četrtno volilcev je kaj lahko dobiti na svojo stran in potem bi bile neprestane volitve in odstopanja poslancev na dnevnem redu.

Ministerska kriza na Portugalskem, ki je trajala 26 dni, je rešena. Sestavilo se je novo ministerstvo, kateremu predseduje general Chrysostomo de Abreu.

Domace vesti.

Imenovanje. Poštni koncipist Peter Corà, imenovan je poštnim komisarjem za Kranjsko. Komentarja ne napišemo, ker pisati bi ga morali — z žolčem.

Imenovanja. C. kr. prizivno sodišče je imenovalo gosp. Josipa Pagona kancelistom pri okrajnem sodišču v Tolminu; fin. ministerstvo je imenovalo višjega fin. inspektorja v Gorici, gosp. Premuda, finančnim svetnikom v Trstu.

Premembe moj učiteljstvom. G. Julij pl. Kleinmayr, začasni glavni učitelj na ženskem učiteljšči v Gorici, imenovan je glavnim učiteljem na učiteljšči v Kopru, g. Anton Fras pa glavnim učiteljem na ženskem učiteljšči v Gorici, g. dr. Fran Kos, profesor na učiteljšči v Kopru, dobil je izprazneno mesto glavnega učitelja na ženskem učiteljšči v Gorici.

Slovensko pevsko društvo v Trstu. Zanimanje za to društvo je jako živo; pevskih vaj udeležuje se veliko število Tržaških pevcev. Veselenci se na tem pojavi narodne zavednosti izražamo željo, da bi zanimanje to ne zamrlo, ampak da bi rastlo od dne do dne. Tržaške slovenske pevce, koji še niso pristopili k temu društvu, opozarjam, da svoj pristop lahko prijavijo pri uredništvu našega lista.

Deželni zbor Istarski. Po slovesnej službi božje zbralo se je v dvorani sv. Frančiška 19 poslancev, mej njimi tudi škof Poreč-Puljski, presv. g. dr. I. Flapp. Predsednik dr. Matko Campitelli izrekel je v svojem prečitanem govoru nado, da deželni zbor upotrebi vse svoje sile na korist „ljubljene naše Istre“. Najvažnejši predmet, s katerim se bode baviti deželnemu zastopu, je gradnja železnice mej Trstom in Porečom. Dotečni se velicega poneverjenja pri deželnej bingajnici menil je deželni glavar, da dežela ne bode občutila škode. (Kdo pa? Op. vred.) Vskliknivi trikratni „živo“ presvetemu cesarju predstavil je vladnega zastopnika, okrajnega glavarja g. Elluschega. Zatem pozove novoizvoljena poslance gg. Mandiča in Marinonija, da storita obljubo. Prvi je odgoril: „občam“, drugi pa: „prometto“. Pri volitvi tajnikov in revizorjev bili so izvoljeni sami Italijani; opozicija oddala je bele listke. — Deželni odbor predlagal v posebnem poročilu, da se odobri volitev dr. Stangerja: izvolitve Jenka, Mandiča in Marinonija pa naj se izroči verifikacijskemu odsek. Proti izvolitvi prvi dve došel je anonim utok iz občine Pod-

gradske, proti izvolitvi poslednjega pa je 50 uradnikov c. k. vojne mornarice uložilo utek. — To pa je zopet nekaj novega! Gospodje Italijani so res neizberljivi v svojej — politički nemoralnosti. Tega svet pač še ni čul, da bi kak zastop uvaževal anonimne proteste. In na vse zadnje: če hočemo, vam verujemo, da je res došel ta „anonimni protest“, če ne, pa ne; kajti mislimo si lahko, da ste ga sami skrpal. Gospodje, ali vas res ni več prav nič sram? Ne občutite-li, da padate od stopinje do stopinje?

V deželnem zboru Kranjskem objavil je deželnini glavar, da bode Kamniška železnica skoro dovršena; tudi Dolenjska storila je korak naprej. Deželni zbor bode v tem zasedanju sklepal o gradbi deželne bolnišnice — s katero je v zvezi višja dekliska šola — in o Dolenjski železnici.

V deželnem zboru Goriškem potrdili si izvolitev dr. A. Gregorčiča.

Provokacija brez konca in kraja. Tudi kmetje iz okolice Poreške šli so mej prokatérje: hoteli so iti na deželnozborsko galerijo poslušati modrosti deželnih očetov isterskih. To pa je strašna provokacija — takó vsaj čitamo v vrlem našem „Piccolo“. In pogovarjali so se celo z „famoso don Mandich“! Grozno, grozno!

Nova bolezen. „Mattino“ pravi, da pri otvorenju deželnega zabora Dalmatinskega ni bilo dr. Bajamontija, ker je bolan. Značilno za naš vek je, da se nam porajajo same nove bolezni. Taka nova bolezen se je menda polotila gospoda Bajamontija, ki utegne biti še hujša od influenza. Dá, bolan je revez, hudó bolan! Občalujemo. — Bravo „Mattino“!

Mi vstajamo in vas je strah. Nek lahonski dopisnik objavil je v „Cittadino“ od min. četrtna dopis iz Istre, v kojem opisuje razmere isterskih Lahov ter navidezno šiba kolovodje italijanske stranke v Po-reču, katera je zapisala na svoj prapor: „Nobene pravice Slovanom“. Imenuje jih „gl“ intrasigenti propugnatori del Nessuno“ ter predbaciva jim zmoto, v katerej so dosedaj živeli ter namerujejo še dalje trdovratno se jedrati. Predočuje jim smešnost njih trditev in nelogiko njih delovanja. „Svetu hočete zabiti v glavo, da Slovanov v Istri ni, ali da jih živi le brezpomembna peščica; v svojih listih pa na dolgo govorite in plašite z nevarnostjo, ki preti Italijanom od „slovenskega navula“ (marela slava); govorite in popisujete grozne bitke in boje, zabilježujete zmage, a zanikate eksistenco sovražnikov (Slovanov). Kje je logika; kje zdravi razum?“

Dopisnik sprevidi, da se Slovani res gibljejo, da dan na dan doživljajo nove zmage in napredke tudi v Istri, radi česa obeča, da bode o tej stvari še pisal ter razpravljal svoje misli, s kakim orožjem bi se morali Italijani postaviti v bran proti nam. Hočemo videti, kako jajce še iznese ta lahonska kokoš.

Rja v cloveškej družbi. Tržaški listi se zopet spravljajo na znane pijavke cloveške krvi, na oderuh, proti katerim so nezmožni celo državni zakoni. Že mnogo let razpravlja se po časnikih, zborih in zbornicah, kako bi se v okom prišlo temu zlzu, ki je čestokrat vzrok propadu celih narodov. Oderuhi v Trstu še vedno lepo shajajo ter se veselé lehkega in šopirnega življenja na račun ubozih trpinov-delalcev, ki jim nosijo svoj trdo pridobljeni denar. Oderuh nema vesti; onega revčeka, ki je primoran k njemu se zateći v potrebi, oskubi do nazega. Densašnje razmere so pa take, da skoraj ni možno izhajati brez teh malovestnih pijavk, ki požrešno žró meso in kri iz ubozega trpina, večinoma delalca, katerega usoda prisili, da se do njih obrne. Večkrat se namreč delalec, obrnik, mali trgovec in dr. nahaja v nepričakovanih denarnih stiskah. Potrebno sveto denarja morajo dobiti, naj večja kar hoče, naj plača kolikor hoče obresti. Posimimo, da je koga zadeba nepričakovana družinska nesreča; denarja nemudoma potrebuje, a v svojej oblasti nema evezka.

Obrača se do prijateljev in znancev, ali ti se izgovarjajo, da nemajo; obupan se slednjič poda k — oderuh. Ta mu jo ponudi denar ali pod strašanskimi pogoji. Ni zadovoljen s postavnimi obrestmi, niti z dvakrat tolikimi, temveč navada je tu pri nas, da enaki brezdušniki zahtevajo do 10 in več gld. na mesec od 100, t. j. 120 od sto na leto! Gorjé onemu, ki svoje dolžnosti ne more spolniti ob pravem času; po preteklem letu mora mesto izposojenega stotaka vrniti brezbréniku 220 gld. Navzlie tem nenaravno visokim obrestim zateka se ljudstvo v potrebi do teh pijavic, katerih v Trstu mej židovi in kristiani kar mrgoli. Dá, enake okrutnike smatra celo za svoje dobrotnike, ker mu v sili pridejo na pomoč! Vse naredbe in odloki predpostavljenih oblastev niso imeli dosedaj nikacega vseha; ta črna pega se vedno obstaja ter se redi liki kača na solcu. Mi dobro vemo, da se tudi nekateri izmej našega delalskega stanu zatekajo k tem malodušnim pijavicam ter jim nose svoj težko prižuljeni zasluzek. Uprav oderuško postopajo tudi takozvani škdisti ali prodajalec razne barantije na obroke. Zadnjih je posebno dosti videti po bližnjej okolici, kjer jim lehkoverno ljudstvo rado gre na limanice, kupavajoč od njih raznih drobnjav, ki le malo vredijo, za visoko ceno. Osobito naše ženice se dajo zlehka prepričati ter jemljejo robo pod tako „ugodnimi pogoji“. Videl sem ženico, ki je malovestnemu Židu obvezala se plačati 5 gld. za spakovanje podobo brez nikake vrednosti, kojo vdobiš v vsakej štacuni za 70—80 kr., plačajoč po 10 kr. na teden. Enakih vzgledov je na tisoče. Prav „vzgledno“ postopa tudi mestna zastavljalnica, odvisna od Trž. magistrata, koja zarajtuje za zastavljene stvari 20—30 od sto. Pri tem pa kriče lahonska golazen proti oderuhom, kojim na poti sveti mestna oblast sama s svojo zastavljalcico (Monte di pietà)! Spregorovili smo o tej stvari, ker vemo, da je tudi našemu ljudstvu veliko v kvar. Italijanski delalci v Trstu so sklenili sami si pomagati ustavnovlji svojo denarno zadrugo z zadružnim skladisčem. V potrebi delalec najde pomoč pri svojem zavodu — pri zadruži; kadar pa potrebuje raznih stvari, oblike, živeža, pohištva, dobi jih v zadružnem skladisču po navadnej ceni in na splačilo. Bi-li ne bilo umestno, da se tudi slovenski mnogobrojni delalci v Trstu enkrat združijo ter si osnujejo enako slovensko zadružno, s katero bi se najprej in najlaže uničil hudoben vpliv brezvestnih oderuhov! — Delalec.

Odber „Bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu“ povabi vse člane bratovščine dne 26. oktobra o 5 uri popoldne na občni zbor v dvorano „Deželskega podpornega društva“ via Molinpiccolo št. 1.

Uboštvo po Italiji kreže svoja suha rebra, dočim se našim irredentovcem kaj dobro godi. Dokaz rastočega uboštva bodo naslednje. Nedavno naložilo je ministernotranjih poslov vsem občinskim predstojnikom, da napravijo izkaz vseh delalcev, ki so brez dela. Po teh izkazih nabrojilo se je v Lombardiji preko 100.000 enasich delalcev; v Piemontu 60.000; v Romagni 150.000. V spodnej Italiji, v Calabriji, Siciliji in drugod je revščina še večja. Italiji se ni tedaj batí strajkov ali tresti se jej pred — lačniki, ki so tem hujši, kajti lakota je sploh slaba svetovalka. Tja doli naj bi pogledali oni presiti Lahoni, ki se mej nami šopirijo ter hlepe po materi Italiji.

Irredentarsko podporno društvo v Rimu za delalce iz Istre, Gorice in Trsta je moralo prenehati radi pomanjkanja udov. Ni čuda, kajti delalcev iz imenovanih krajev v Rimu ni, ker Rimljani sami morajo posvetu iskat si zasluzka. Omeniti nam je, da je Tržaški mestni zbor minolo leto temu društву „brez udov“ dovolil 100 gld. podpore. Ako bi ga kakšno Tržaško res potrebno društvo prosilo podpore, gotovo bi jo odrekel. Ali gospodom na magistratu

diše le one češnje, ki so za mejo. Ako je res kak avstrijski delalec v Rimu, brez dvojbe je to kak vojaški begun; in enake potepuhe si šteje mestni magistrat v čast podpirati z občinskim denarjem!

Od sv. Jakoba se nam piše: Slavno naše občinstvo naj izvá, da se je tudi letos ponavljalo oni zagrizeni pritisik in terorizem v pisarni mestnega okrajnega glavarja pri sv. Jakobu. Ta gospod razlival je svojo nevoljo vsled pokopane „Pro Patria“ na slovenske matere, katere so prihajale tirjet ubožne listke za šolsko rabo: čemu pošiljajo v slovensko šolo — kaj ni drugih boljših šol laških v bližini. Omenjeni gospod trdi, da bode vlada, kakor je „Pro Patria“ zlega spomina, razgnala vse druge, torej tudi slovensko šolo. Vse zbegane priše so zatem matere k voditeljstvu, da upišejo otroke v narodno šolo in marsikatera bolj pogubna je pravila, da je gospodu komisarju dobro zagodila. Imel je gotovo od slavnega magistrata migljej, naj za božjo voljo nevedene matere pregovori, da ne pošiljejo otrok v slovensko šolo. Kaj ne ve omenjeni gospod in vsa ultraitalijanska gospoda, da so naše matere in naši očetje odločeno narodni — da je ne izneveri ves njih trud, njih strahovanje in ko bi jim tudi tudi iškrjotne cekine v nedra vsipali. Uprav njihov pristisk navdušil je naše ljudi, da smo imeli v treh dneh toliko vpisanih, da bi lehko odprli paralelko. Ljudje ne morejo prehvaliti našč šole; vse bi rado svoje otroke sem poslalo, ko bi ne bilo tako daleč. Nu, brezdušna „Pro Patria“ kradla je slovenske otročice, da je posinj in za Lahe proglaši, k nam pa dohajajo vseki dan starši z laškimi otroci ter prosijo, da bi je sprejeli, ker čujejo, da se tu tako lepo uče in ker bi radi, da se otroci slovensko nauče; ali voditeljstvo jih dosledno odklanja. Kaj ne ve omenjeni gospod, da se v našej slovenski šoli sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu goji pravi avstrijski duh, pod gesmom: „vse za vero, dom in cesarja“. Ali ste že kedaj čuli ali čitali, da bi laška mladina laških šol pri svojih veselicah samo izgovorila ime cesarjevo? Še nikdar nesmo tega čuli. Pri sklepnej veselicu „ospizia marine, čul si vsklik „živio Trst“, a zmanjšal, da ti zadoni, kar bi bilo umestno: živio naš cesar, živila naša lepa Avstrija!“ Vprašam ponižno, ali ne vše vlada, v kakšnem duhu se odgovuje po večini mestnih šol vseh kategorij. Facta loquuntur. Na moje vprašanje: kedaj bode v Trstu drugače, rekel mi je nekdo: „Kako neki, saj se vlada magistrata boji!“ Vrli sivi starček zadel si jo.

Iz Škednja se nam piše: Povodom odprtja króme g. J. Sancina-Nemca v novih prostorih pelo bode v nedeljo dne 19. t. m. pevsko društvo „Velesila“. Svečanost v Borštu. Piše se nam: Jako lepa svečanost vránila se bode dne 21. t. m. v Borštu. Blagoslovili bodo mil. g. škof Glavina z jako lepo slovesnostjo nov 1½ m. visoki kip Lurske Matere Božje za jako zanimiv stranski altar, koji je napravljen iz samih podzemeljskih kapnikov ter iz raznih umetno-naravnih kamenčkov vsakovrstnih barv. Po blagoslovu bode slovenski obhod z novim kipom. — Kakor se čuje, delajo se za imenovanje svečanosti, kako lepe priprave; vsaj tako veri udanega in pobožnega ljudstva, kakor se nahaja v Borštu, najdeš le malokje. Uverjeni smo, da bodo Borštjanji kolikor mogoče slovensko pozdravljali nebesi in zemlje kraljico.

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Glasbene Matice“ v Ljubljani, kateri bode dne 18. oktobra 1890. v društvenih prostorih (špitatske ulice, Permetova hiša) ob 7. uri zvečer. Vspored: 1. Nagovor prvoščetnika. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamezni nasveti. — Čast. gg. člane uljudno prosimo, da se tega zebra mnogoštevilno udeležiti izvolijo. — ODBOR.

„Glasbena Matica“ dospolala nam je svoje muzikalije za leto 1890.: 1. Teo-

retično-praktična klavirska šola. Spisal Anton Foerster. Op. 40. VI. zvezek. Cena 1 gld. 30 kr. — 2. Suze carae uxoris sorori Balbinæ Smole dedicatum. — 3. Ave Marija pro una voce cum organo aut harmonium composuit Anton Nedvěd. — 4. Narodne pesmi z napevi. Nabral v tuhinjski dolini S. Malešek, čveteroglasno postavil Fr. Grbić. — Glasbeni naš zavod priporočamo najtopleje slovenskemu občinstvu, kateri res veliko poudi svojim članom v primeri se skromnimi sredstvi, ki so mu na razpolago. Kdor le more, naj se upiše v ta prekoristni zavod. —

Občinska doklada. Presv. cesar je dovolil, da Tržaška občina iztrja v l. 1891. občinsko doklado 17% na državni hišni davek.

Hišni davek. Mestni magistrat naznaja, da se bode od prihodnjega leta zamenjšati pobiral navadni hišni davek (domarina) kakor se pobira v mestu, tudi v kadiaskem okraju, kajti hiša v njem se nahajajoče so preko polovice dane v najem.

Astro-egerski Lloyd. Dunajski listi poročajo, da je ogerska vlada pritrdila nameri, da astro-egerski Lloyd postane izključljivo avstrijsko podjetje. Ali to se bode moglo zgoditi še le po preteklih dveh let. Avstrijska vlada je Ogersko prosila pojasnila glede izražene želje, da se počaka še dve leti, ali odgovora ni še dobila. Međ tem so pa Lloydove gmotne okoliščine tako slabje in težko je presoditi, ako bodo s tem zadovoljni delničarji, ki zahamajo čakajo svojih obresti. Riba pri glavi smrdi — Lloydova zadeva enako. Lloyd ima le eno slabo stran, namreč: slabega predsednika in še slabšo upravo. V tem, ko se o Lloydu samo govori, Nemci pridno delajo Lloydu konkurenco. Nek Berolinski časnik namreč poroča, da je že odpelj iz Hamburga nemški parnik „Frey“, ki bode začel novo pomorsko črto međ Trstom in Benetkami; temu se pridruži še drugi in tretji. Lloydovim upraviteljem velja rek: kdor spi, rib ne lov.

Za črno vojsko. Ministerstvo za dež. brambo je odločilo, da so le one osobe opravčene službe pri črnej vojski, koje so iz fizičnih ali duševnih razlogov za to čiste nesposobne. Mestni magistrat pozivlja vse one, koji menijo, da imajo pravico do opravčenja, da pri vložnem zapisniku izročijo svoje prošnje za zdravniški pregled. Vsi oni, kajih ni pregledal zdravnik, poklicani bodo v službo pri črnej vojski, ako so tudi istinito nesposobni.

Kazenska obravnava proti petarju Karolu Corettiju bode v pondeljek pri tukajšnjem deželnem sodišču. Zatožba ga dolži hudodelstva javnega naštva po nevarnem žuganju (metanje petard) in prestopka neopravičenega hranjenja eksplozivnih stvari. Sodišču bode predsedoval višje deželne sodnje svetnik g. Sciolis. Obravnava je tajna in je poklicnih 20 prič.

Naše uredništvo potrebuje 75. številko „Edinosti“ prošega leta. Molimo, da bi nam kdo izmed naših naročnikov dospel rečeno številko.

50.000 goldinarjev znaša glavni dobitek Dunajskih razstavnih sreček. Opozorjam naše čitatelje, da je žrebanje že dne 30. oktobra t. l.

Listnica uredništva:

Več Rojančanov*: Nebrojnokrati smo že povedali, da dopisov ne moremo prijaviti, ači nam ni znano ime dopošiljalja.

Listnica upravnistva:

Gospod Josip Gabor, Mura St. Martin. Vaš oglas, 3 objavljen, stane 1 gl. 50 kr.

Tržno poročilo.

Cena od tor. do tor.	
Kava Mocca	100 K. 132.— 134.—
Rio biser jako fina	— — — — —
Java	— — — — —
Santos fina	114.— 116.—
“ srednja	108.— 110.—
Guatemala	118.— 120.—
Portorico	133.— 135.—
San Jago de Cuba	136.— 137.—
Ceylon plant. fina	133.— 136.—

Java Malang, zelena .	118.	119.
Campinas	—	—
Rio oprrana	—	—
" Lima	113.	114.
" srednja	107.	109.
Cassia-ligne* v zaboljih	38,50	29.
Macicov cvet	390.	400.
Inger Bengal	22.	24.
Papar Singapore	61.	62.
Penang	50.	51.
Batavia	52.	53.
Piment Jamaika	34.	—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	7,50
" v zaboljih	8,75	—
Ulj bombažno amerik.	32.	34.
Leece jedilno j. f. gar.	41.	42.
dalmat. s certifikat.	44.	45.
namizno M.S.A. j. f. gar.	53.	54.
Aix Vierge	64.	66.
" fino	59.	60.
Bočiči pulješki	8.	—
dalmat. s cert.	9.	—
Smokve pulješke v sodih	12.	—
" v vencib.	16,50	17.
Limonii Mesina	zaboj	8,50
Pomerance Pulješke	—	—
Mandlij Bari La	100 K.	111.
dalm. La. s cert.	109.	—
Pignolli	—	—
Biz italij. najtineji	19,50	20.
" srednji	18,50	19.
Rangoon extra	16,25	—
" La carinom	14,75	15.
" Ha	12,25	12,50
Sultanzine dobre vrsti	68.	72.
Suhno grozdje (opain)	20.	21.
Cibebe	32.	34.
Staniki Yarmouth	sod	13.
Polenavke sredne velikosti 100 K.	39.	40.
" velike	35.	36.
Sladkor centrifug. v vrčah	31,75	32.
certifikat.	11.	—
Fačol Coks	7,75	—
Maadoloni	10,25	10,50
svetlorudeči	—	—
temnorudeči	9,50	—
bohinjski	10.	—
Kanarček	10,50	—
boli, veliki	—	—
zeleni, dolgi	—	—
" okrogli	—	—
mešani, stajerski	—	—
Kacio	83.	85.
Seno konjko	2.	2,80
" volovsko	2,50	3
Slama	2,00	3,00

3-3 Lepega orehovega lesu

je več vagonov razne dolgosti in debelosti na prodaj, tedaj najprikladnejša za izdelovalce fornirjev. Les je tako lep, izvrsten in se ga postavi na postajo Čakovac (Češkaturm). — Kdor želi kupiti, oglezi naj se najhitreje pismeno pri podpisanim, kateri podaja vsa potrebna pojasnila.

JOSIP GABOR, krčmar,
posta Mura St. Martin v Medmorju.

JAKOB KLEMENC

trgovec 7-10

Via S. Antonio.

Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega volumnega in drugega blaga za žensko obliko te se vedno nahaja v velikem množini izborni kotoni, baršuna, platno in flanele v raznih barvah. Dobro se dela zagrijala vsake vrste in velikosti. Postreči morez z najlepšimi namiznimi prti, volnenimi robe, pledi in ženskimi ogrinjalji. Na izbor ima možnih zavratnic in ovratnikov, in vsake vrsti svilenih dežnikov. V obilnej meri se dobri za gospe vsaktere preproge in lipoza za plese in ženitve in to vedno nove, moderno in nezalezano blago. Vsaka naročba na deželo [po obrazcih ali muštrih] se izvrši hitro in tačno ter lahko nekateri vrsti blaga brez daca na deželo pošlje. Svilnato blago je vedno najnovejše, izdeka; svilnate trakove vsake velikosti za plese, ali za nagrobnne vence, kadar tudi zlate v srebrne franže se dobe na izbor. Ima za slovensko društva trobno svilnate trakove, v raznejši širokosti. Ravnakar prispele nove jopicice iz trikota za ženske. Za obilno naročbo se priporoča vsem p. n. domaćinom, da ga pogostoma z naročili počastijo.

AVGUST BRUNNER

TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železolivnice

Avgusta Brunner-ja
prevzame vsa sem spadajoča dela kakor:
STROJE, PRŠE, SE-SALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, S VOLPE, CEVI, večja in manja POPRAVLJANJA.

Za notranje dežele prosto carine.

Telefon štv. 291. 7-12

Die Maschinen-Fabrik und Eisengiesserei von

August Brunner
übernimmt alle einschlie-
gigen Arbeiten als:
MASCHINEN,
PRESSEN, PUMPEN,
GITTER, SÄULEN,
R. HREN, grössere und
kleinere
REPARATUREN.

Nach dem Inlande
zollfrei.

Lastnik pol. družstvo „Edinstvo“.

!! Tržaškim Slovencem !!

Odboru „Slovenskega pevskega društva“ se ponuja prilika pridobiti si izbornega tenorista. Tržaške Slovence prosimo, da dotičniku preskrbe kakoršni-koli službico.

pripravljena od lekarja g. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, ki krepa želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljen je iz zdravilih, v rastlinstvu spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujče, marvečlahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi. 5-15

Esence za želodec pošilja izdelovalatelj proti poštnemu povzetju v škatljah po 12 steklenic za gld. 1,36; po 24 za gld. 2,60 po 36 za gl. 3,84; po 44 za gl. 4,25; po 55 za gl. 5,26; po 110 za gld. 10,30; po 550 za 50 kr. — V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tukti in inozemskih likarnah.

Vozni listi in tovorni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod
RED STEARN LINIE* iz Antverpena
direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonari zastop 35-42

Ludwig Wielich

na Dunaju. IV Weyringergasse 17,
ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete
in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo.
Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih
cenah. 38-44

Predzadnji teden

Živic in družb. v Trstu

imajo v svojej zalogi, ulica Zonta št. 5, vsakovrstne stroje za kmetijstvo in vsako drugo rabo, kakor tudi vse za stroje potrebitno. Posebno priporočajo sesalke (pumpe) za kaljanje vode, pretakanje vina, gasenje požarov, škopljene trt in drevo; cevi za vodovode in vsako drugo rabo izlitega in kovanega železa, svinec, kaučuka, lana; mlatičnice in čistilnice za žito, mrvilnice za koruzo, slumoreznicice, stiskalnice in maslinice za grozdje itd.

Prodajajo le iskušeno izvrstno vnanje in domače, garantirano blago po niskih cenah, ter je razposiljajo prosto carine po deželah. 15

Stroje pri nas kupljene popravljamo kadar je potreba in prisrbimo za porabljene njih delo, druge.

Schivitz & Comp.

A. BONNE

krojač, 9-12

Zdravnik za zobé

Fr. Dollereder

via Dogana št. 2 8-13

ordinuje od 9. do 5. ure.

CARLO PIRELLI

mejnardni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje. 8-17

Equitable

zavarovalna družba na živenje združenih držav
120 Broadway, New-York.

Ustanovljena l. 1859 v edino svrhu, da sprejema zavarovanja na živenje. Koncesijonirana za kraljestva in dežele zastopane v drž. zboru avstrijskem vsled prev. ministarske naredbe od dne 11. oktobra 1882 štev. 6499.

Skupna glavnica koncem l. 1889 . . gld. 267,875.772

Od katere resvra prebitek 4% 56,802.685

Stanje zavarovanj leta 1889 1.577,541.665

Nova zavarovanja 438,160.250

Ves prebitek se razdeli med zavarovance ne da bi bili isti obvezani na slučajni povrat.

Equitable ima kot posebno jamstvo za avstrijske zavarovance posloplje na Dunaju (Stock im Eisenplatz) vredno gl. 1.300.000.

Equitable sprejema zavarovanje na sledeče kombinacije:

1. Preste tontine t. j. da zavarovancu, plačajočemu skozi gotovo število let, ki se določi pri podpisu, oglaša, ne izplača dotična letna dividenda, ampak ostane v posestvu družbe in po preteklem določenem času se razdeli med živeče zavarovance. Ako umre zavarovavec kadarkoli poprej, dosegel je v korist svoje rodbini namen, kajti družba izplača tej vso zavarovalno svoto. Ako zavarovanec pa živi do določenega časa, vživa sam najobširnejše sad svoje opreznosti. Po tem načrtu zavarovanja smo se zavarovane po enem letu gibati povsod kamor mu draga in tudi v slučaju dvoba, samoubojstva in sodniške smrti izplača družba rodbini vso zavarovalno svoto in sicer to tudi po enem zavarovalnem času. Izključeno je seveda vojaštvo v vojskinem času.

2. Polovične tontine te so jednak prostim, samo da je zavarovalnina nekoliko nižja in zavarovančevu prosto izbanje, dvojno samoubojstvo itd. stopi še-le s tretjim zavarovalnim lotom v veljavo. — Obrok tontin znaša 10, 15 in 20 let.

3. Navadno zavarovanje na slučaj smrti z letno dividendo, katera se prične z drugim zavarovalnim lotom in jo sme zavarovanec sprejemati vsako leto, ali jo lečko pusti za pomnoženje zavarovalnega kapitala, pri tem sičaji se svota pomnoži skoraj za trikrat. Pri tem načrtu so zavarovalnine jednakim polovičnim tontin. 4-10

Vsaka poizvedovanja radovljeno pojasnjuje

Generalni zastop za Primorsko, Dalmacijo, Kranjsko itd.

v Trstu pri Antonu Scacoz, trg sv. Ivana štev. 2 II. nadstropje.

Dunajske razstavne

Srečke à 1 gl.

Glavni dobitek

50.000

gold. a. vr.

II srečk 10 gld.

2291 dobitkov

6 srečk 5 gld. 50 kr.

Srečke à 1 gld. dobivajo se v Trstu pri: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco in Nigris.